

धर्मार्यकाममोक्षाणां शरीरं साधनं यतः ।

प्रवृत्तिलक्षणास्थानाद्योगिनो विस्मयात्तथा ॥

विज्ञानं विलयं याति तस्माद्गोप्याः प्रवृत्तयः ॥ ६२ ॥

आलोत्यमारोग्यमनिष्ठुरत्वं

गन्धः शुभो मूत्रपुरीषमल्पं ।

कान्तिः प्रसादः स्वरसोम्यता च

योगप्रवृत्तेः प्रथमं हि चिह्नं ॥ ६३ ॥

अनुरागी जनो याति परोक्षे गुणकीर्तनं ।

न विभ्यति च सत्त्वानि सिद्धेर्लक्षणमुत्तमं ॥ ६४ ॥

शीतोष्णादिभिरत्युग्रैर्यस्य बाधा न विद्यते ।

न भीतिमेति चान्येभ्यस्तस्य सिद्धिरुपस्थिता ॥ ६५ ॥

इति श्रीमार्कण्डेयपुराणे जडोपाख्याने योगाध्यायः ॥ ३६ ॥

चत्वारिंशोऽध्यायः ॥

दत्तात्रेय उवाच ॥

उपसर्गाः प्रवर्तन्ते दृष्टे ह्यात्मनि योगिनः ।

ये तांस्ते संप्रवक्ष्यामि समासेन निबोध मे ॥ १ ॥

काम्याः क्रियास्तथा कामान् मानुषानभिवाञ्छति ।

स्त्रियो दानफलं विद्यां मायां कुप्यं धनं दिवं ॥ २ ॥

श